Korábbi kiállítások

2009. május 15.

"Ezen a nyáron a rózsák kékek. Az erdők üvegből vannak. A zöldjével drapériázott föld legalább annyira nem hat rám, mint egy rémkép. Élni és nem élni, ezek képzeletbeli megoldások. A létezés valahol máshol van".

André Breton francia költő szavai jutnak eszembe, amikor Samu Kata Veronika képeit nézem. Breton 1924-ben, a szürrealista kiáltványban fogalmazta meg ezeket a sorokat. Ezzel elindított egy olyan irányzatot a művészet történetében, amely tudatos művészi programmá emelte azt a törekvést, hogy a személyiség legbelső rétegeinek kell a vászonra kerülnie. Többen, Max Ernst, Magritte és mások ennek a hitvallásnak a jegyében alkottak életük végéig.

Ezzel párhuzamosan egy másik, sokkal lazábban körvonalazott irányzat is elindult a huszadik században. Az irányzatot képviselő alkotókat Dubuffet nyers művészeknek nevezte, magát az irányzatot pedig art brut-nek. Ma már számos múzeum és rendszeres kiállítások mutatják be az art brut művészetet. Tavaly a Magyar Nemzeti Galériában láthatott a hazai közönség nagyszabású kiállítást. Samu Kata Veronika művészete ehhez az irányzathoz tartozik.

A nyers művészek nem olyan tudatosan alkotnak, mint a szürrealisták vagy az expresszionisták. Fő céljuk sokszor nem is a nézővel való kommunikáció, sokkal inkább az önkifejezés, az önazonosság megtalálása, a személyiségfejlesztés. Nem véletlen, hogy ezeket az alkotókat nemritkán pszichiátriai osztályokon találjuk, itt részesülnek művészetterápiás kezelésben.

Samu Kata Veronikának ugyan kevés köze van a pszichiátriához a szó klasszikus értelmében, de művei a hétköznapi pszichológia és pszichopatológia egész fogalmi tárát felvonultatják. Gondoljunk csak az Álarc című képére, amelyben a szerepjátszás problematikája tárul fel, a rejtett depresszió lepleződik le azáltal, hogy a vidám álarc mögül felsejlik egy rendkívül szomorú arc. Metamorfózis című képe az önmegvalósítás egyik legfontosabb fogalmával ismerteti meg a nézőket. Az egyedüllét című képe pedig a szociális izolációt sajátos erotikus köntösben mutatja be.

Számomra egyik legdöbbenetesebb alkotása a Festészet. A képen ábrázolt lófarkas lány maga rajzolja meg önmagát, utalva arra a sziszifuszi erőfeszítésre, amely az ember újjászületésére irányul. A kép egyébként Magritte A lehetetlen megkísértése című festményét hozza elém, amelyen a festő a halott anyját feltámasztandó festi le őt. De Münchausen bárót is idézi, aki a mocsárból saját magát húzta ki hajánál fogva.

A pszichiátriai osztályon eltöltött napok emléke a Rorschach teszt című alkotásban csapódik le. A projekciót előidéző szimmetrikus tintafoltokból a képen egy szörnyeteg álarca vigyorog, vagy inkább vicsorog felénk.

Légiesen szép kép a Pillangó. Ez és más képek is a szabadság, a felszabadulás pszichológiai problémáját vetítik elénk vizuális eszközökkel. Az Őrangyal című kép pedig az emberi, esetleg szakmai segítségnyújtás, a pszichológiai támasz érzékletes megjelenítése.

A 27 éves Samu Kata Veronika eddigi élete igazi útkeresés. Rajzai és festményei felvillantják egy önmagára reflektáló fiatal nő identitás-krízisét és a krízisből való kilábalás stációit. A képek meggyőznek minket arról, hogy - vélhetően a festészet, a grafikai eszközeivel is, esetleg némi pszichológiai segítség révén is - neki ez a kilábalás sikerült. A Festészet című képét újragondolva, a lófarkas, félig kész lányból érett, kész nő lett. Ez a kiállítás jól dokumentálja a végeredményt. Gratulálok az alkotónak és köszönöm a kiállítás szervezőinek, elsősorban Kassai Farkas Ákosnak, hogy megrendezték ezt a kiállítást, amelyet ezúton megnyitok.

Dr. Gerevich József

Képek a kiállítás megnyitásáról

NYÍRŐ GYULA KÓRHÁZ

KORTÁRS GALÉRIA

Meghívó

SAMU KATA VERONIKA

kiállítására

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait

a Nyírő Galériába

2009. május 15-én 12 órára

Samu Kata Veronika

ÉRZELMEK HOBBIBÓL

című

kiállítására.

A kiállítást megnyitja: **dr. Gerevich József**
pszichiáter

Cím: Nyírő Gyula Kórház Pszichiátriai pavilon - Nyírő Galéria
Budapest, Lehel u. 59.

Megtekinthető: 2009. július 15-ig

naponta 9-19 óráig

Samu Kata Veronika a depresszióból kigyógyulva kiváló művész lett, most kiállítása nyílt

2009.05.15 17:17

Érzelmek hobbiból - ez a címe Samu Kata Veronika tárlatának, amelynek megnyitóján péntek délben galériások és festőművészek mellett megjelent a 125. születésnapját ünneplő Nyírő Gyula Kórház egész vezérkara.

image001.jpg (24772 bytes)

A fiatal festőnő egyike azoknak az alkotóknak, akik a kórház művészetterápiás foglalkozásain vettek részt az utóbbi években. Gerevich József pszichiáter megnyitó beszédében utalt rá: nem példa nélküli, hogy festőzsenik betegei voltak pszichiátriai intézményeknek, majd később világhírű művészekké váltak, akiknek a képei ma milliókért kelnek el. A 27 éves Samu Kata Veronika, akinek 25 képe erős tehetségről árulkodik, nem tekinthető ma pszichiátriai betegnek, régebben viszont a klinikán kezelték depresszióval. Ám tévedés volna hinni, hogy minden pszichiátriai beteg művész, és természetesen nem mindegyik kép műalkotás - mondta Kassai-Farkas Ákos, az osztály főorvosa.
Az art brut, a nyers művészet régóta ismert fogalom a képzőművészetben és az irodalomban is. Az elmebetegnek titulált alkotók később világhírű művészek lehetnek, megítélésük sokban függ az adott kortól, szellemiségtől, liberalizmustól. Számos példa akad rá, hogy a korukat megelőző, meghaladó zseniket gyakran tekintette a közvélemény örülteknek.
A képzőművészeti terápia a legtöbb esetben jótékonyan hat a betegre, és egyben támpontot nyújt az orvosnak is, méghozzá többféle módon. Egyrészt segít a diagnózis feltárásában, másrészt a különböző időpontokban készített rajzok, festmények megmutathatják a betegség folyamatát, és utalhatnak a gyógyulásra.
Kassai-Farkas Ákos elmondta, hogy egészen más képeket alkotnak az értelmi fogyatékosok - akiknek eredendően hiányos az absztrakciós képességük -, a pszichiátriai betegek vagy a függőségekben szenvedők. A festmények árulkodhatnak az egyes betegségek természetéről is. A kép olykor a kulcs szerepét tölti be: a betegek sokszor nehezen nyílnak meg nemcsak saját maguknak, de az orvosnak is - legalábbis szavakban. Műveiken keresztül azonban könnyebben "megszólalhatnak".
A 125 éves évfordulóját ünneplő Nyírő Gyula Kórházban több évtizedre tekint vissza a képzőművészeti terápia. Többször rendeztek már a betegek által alkotott művekből kiállításokat. Külföldön vannak olyan intézmények, ahol a művészi tehetséget mutató képek állandóan megtekinthetők.
A pénteken nyílt kiállítás július 15-ig látogatható, naponta 9. és 19. óra között a kórház pszichiátriai pavilonjának első emeletén.

A képen: Gerevich József pszichiáter (balra) nyitja meg Samu Kata Veronika festőművész Érzelmek hobbiból című kiállítását a Nyírő Gyula Kórház Pszichiátriai osztályán megtalálható Kortárs Galériában.

Fotó: Bruzák Noémi (MTI)

A kiállításhoz kapcsolódó sajtóvisszhangok:
www.kulturpart.hu
prae.hu
puk.hu

125 éves a Fővárosi Nyírő Gyula Kórház
2009. május 19. 06:09, kedd - Krasznai Éva

Két napon át ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját a betegeit megújult környezetben fogadó Fővárosi Nyírő Gyula Kórház, hazánk egyike legrégebben működő gyógyító intézete. Az indulásától a hazai pszichiátria egyik fellegvárának számító, de később a közkórházisági jutó Lehel úti intézményben Székely Tamás egészségügyi miniszter fővédnökségével tartották a programokat. A Születésnapi Emlékbizottság elnöke Horváth Csaba főpolgármester-helyettes volt.

A rendezvények első napja a bensőséges visszapillantással és a szakmával telt. A megemlékezést különleges helyszínen, a kórház pszichiátriai osztályain ápolt és a művészetterápiás foglalkozásokba bevont betegek alkotásaival feldíszített teremben tartották, majd az intézmény új, illetve felújított létesítményeit adták át, később tudományos ülést tartottak. A Pszichiátriai Pavilon nívódíjas épületében működő - ilyen környezetben országos, sőt nemzetközi viszonylatban is egyedülálló - Nyírő Kortárs Galériában megnyitották Samu Kata Veronika "Érzelmek hobbyból" című tárlatát.

A második napon a lakosságot a Nyírő Nyílt Napon ingyenes szűrésekkel, személyre szóló tanácsadással, speciális gyógytornákkal, valamint érdekes és hasznos egészségügyi ismeretterjesztő előadásokkal várták a kórház teljes területén, egyben betekinthettek a művészetterápiás foglalkozásokba is.

A nyitónap fontos momentuma, a 2007. évi egészségügyi struktúra-átalakítások nyomán született új szakmai elvárásoknak megfelelően megépített, átalakított épületek ünnepélyes átadása kétesztendős változási folyamat végére tett pontot. Az átfogó pszichiátriai gondozás mellett széleskörű közkórházi ellátást nyújtó kórházban miniszteri rendelettel megszűnt az OEP által finanszírozott sebészeti és szülészeti-nőgyógyászati fekvőbeteg ellátás, jelentősen csökkent a belgyógyászati, gasztroenterológiai aktív- és intenzív ágyszám, ugyanakkor nem változott az ideggyógyászati ágyak száma, visz nőtt a pszichiátriai és krónikus betegek ellátásának lehetősége.

Dr. Vadnai Marianna, megbízott főigazgató elmondta, az intézmény a szakmai átalakulást építészeti korszerűsítésekkel követte. Fontos szempontnak tartotta a kórházvezetés, hogy a bent fekvő betegeknek a felszámolt manuális szakmák továbbra is képviselve legyenek az újonnan kialakított szakambulanciákon és kisebb beavatkozásokon - egynapos ellátásban - egészségbiztosítási finanszírozásban nyújtanak sebész, nőgyógyász, traumatológiai gyógyítást. Megújult környezetben és korszerű felszereléssel fogadja a betegeket a kardiológiai, a cukorbeteg és gasztroenterológiai ambulancia is. Az Egészségügyi Minisztériumtól elnyert pályázati pénzből a belgyógyászati épületben korszerű fekvőbeteg egységeket alakítottak ki az aktív ellátást igénylő páciensek számára, és emelték a krónikus részlegek komfortját is. Az alig 10 éve átadott pszichiátriai épületben végrehajtottak egy sor mára szükséges felújítást. A megszűnt osztályok dolgozóiból alakult és a korábban jól prosperáló műtőblokkokat bér
lő Róbert magánklinikával megvalósuló együttműködés szakmailag és gazdaságilag is kiváló a kórház számára.

Napjainkban a 125. születésnapját ünneplő kórház egyike a főváros legújabb épületeivel rendelkező, a korszerű betegellátás elvárásainak megfelelő intézményeknek. Gyógyító közössége a korábbi hagyományokra építve együtt kezelve a test és a lélek bajait nyújt példaértékű szakmai ellátást a pszichiátriai, az addiktológiai betegeknek.

Krasznai Éva